

50 HOSPODÁŘSTVÍ

Současný způsob popisu ekonomiky se zaměřuje především na dynamické veličiny. Chybí tak nástroj, kterým by bylo hospodářství popisováno efektivně

52 EUROZÓNA

Integrace finančních trhů v eurozóně byly bezesporu pozitivní. Vůle k dalším krokům ale opadla

53 VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ

Kritika nekvalitních diplomových prací či rychlých studentů padá také na samotné vysoké školy

54 MANAŽERSKÝ PANEL

Vhodnými kandidáty na rekapitalizace jsou dospělé společnosti, které se nacházejí v poslední fázi svého životního cyklu

55 PRÁVO & BYZNSY

Šest nejběžnějších rizik, která se vyskytují při akvizicích soukromých podniků, a právní řešení k jejich odstranění nebo snížení

Ne HDP, ale rozvaha

Z tradičních statistických údajů nemůžeme poznat ekonomiku v konsolidovaném stavu. Nabízí se metody, které známe z účetnictví

Současná ekonomika je velmi složitá, dynamická a obtížně predikovatelná. Z tohoto důvodu je nutné veškeré kroky provádět rychle a efektivně. K tomu musíme mít co nejlepší informace o současné situaci. Tvůrci makroekonomické politiky musejí mít k dispozici nástroj, který by na základě objektivních finančních ukazatelů ekonomiku popisoval.

V současné době k získávání informací slouží statistický úřad. Jeho údaje však nejsou pro interpretaci výsledků ekonomiky dostatečné a následně často dochází k tomu, že více než efektivita makroekonomických kroků jsou v hledáčku politické body, které ve většině případů jdou proti smyslu fungování ekonomiky a neúměrně zatěžují ekonomiku spotřebou. Chybí tak nástroj, kterým by bylo hospodářství popisováno, respektive není k dispozici přesné hodnocení ekonomiky a přesunů bohatství mezi jednotlivými subjekty. Východiskem z tohoto problému je vykazování konsolidovaných čísel, respektive teorie konsolidace ekonomiky.

BILANCE PRO LIDI

Současný způsob popisu ekonomiky se zaměřuje především na dynamické veličiny (HDP, zahraniční obchod, spotřeba, investice). Pokud bychom situaci přirovnali k firmě, analýza problémů je pouze v oblasti výkazu zisků a ztrát. Pro hodnocení firmy jsou však důležité rovněž položky stavu, tedy „rozvahové“. Bez těchto analýz se firma může dostat do problémů v oblasti likvidity.

V případě konsolidovaného pohledu na ekonomiku je základním východiskem skutečnost, že u každého elementárního hospodářského subjektu (jednotlivé fyzické osoby, jednotlivé společnosti a součásti státu, které samostatně vykazují účetní závěrky) můžeme definovat vlastní účetnictví a vlastní výkazy. V případě státu a právnických osob lze použít účetní závěrky, které tyto subjekty připravují za určité období. Fyzické osoby ve valné většině případů své výkazy nepřipravují, ale i ony mohou definovat svou rozvahu a výkaz zisků a ztrát a jsou schopny je sestavit. Pro konsolidaci je však nut-

Pokud nebudeme znát hospodářství v podobě podrobné rozvahy a výsledovky, není možné provádět jakýkoli makroekonomický zásah

no tyto výkazy odhadnout na základě měření Českého statistického úřadu. Následně tyto odhadované výkazy fyzických osob slouží jako vstup do procesu konsolidace.

MOŽNOSTI SEGMENTACE

Pro konsolidaci je základním zobrazovacím nástrojem účetnictví, přičemž se používají klasické účetní postupy dle IFRS. Předtím je však vhodné rozdělit tři základní subjekty (stát a státní organizace, právnické osoby

ve vlastnictví fyzických osob, fyzické osoby) do menších skupin, tzv. segmentů.

Segmenty můžeme definovat jako nejmenší jednotku, která bude samostatně vykazovaná. Dle toho, podle čeho budou jednotlivé ekonomické subjekty rozděleny, definujeme způsob segmentace. U fyzických osob může být segmentace provedena dle geografických oblastí, příjmových skupin apod. U právnických osob může být segmentace provedena dle geografického uspořádání, podle odvětví apod. Stejným způsobem následně může být segmentován i stát a státní organizace. Postup konsolidace tak bude vypadat následovně:

1. vymezení segmentů,
2. konsolidace segmentů,
3. analýza výsledků segmentů,
4. sečtení jednotlivých segmentů,
5. analýza hospodářského výsledku.

V konsolidovaném pojetí tedy o dynamice ekonomiky vznikne pohled konsolidovaného výkazu zisků a ztrát. O stavu majetku a závazků následně hovoří konsolidovaná rozvaha. V konsolidovaném pojetí budou vyrušeny veškeré vzájemné vazby mezi jednotlivými subjekty, které jsou součástí konsolidovaného celku. Tedy například mzdové náklady ve společnosti budou vyrušeny s hodnotou výnosů, které mají fyzické osoby z titulu platby mezd atd.

Po konsolidaci dojdeme k tomu, že hlavním zdrojem tvorby hospodářského výsledku je kladný rozdíl mezi dovozem a vývozem a největší nákladovou položkou je konečná spotřeba. Následně můžeme z tohoto pohledu odvodit, že veškeré mandatorní výdaje, jako jedna z forem makroekonomické politiky, jsou v konečném důsledku pro ekonomiku v konsolidovaném pohledu negativní. Nikdy totiž nemůžeme zaručit, že tyto prostředky budou domácnostmi použity na spotřebu pouze v tuzemsku vyráběných výrobců. Jinak dochází ke snížení hospodářského výsledku, a tím i k zhoršení stavu konsolidovaného hospodářského výsledku.

VERTIKÁLNÍ ROVNOVÁHA

V celé předcházející části textu jsme hovořili pouze o tzv. horizontální rovnováze, tedy

ZÁKLADNÍ ÚLOHY STÁTU K ZAJIŠTĚNÍ STABILITY:

- Zvýšení produktu ve vazbě na spotřebu
Zvýšení výroby je základní podmínkou pro ekonomickou prosperitu. Je však nutné zajistit skutečnost, aby konečná spotřeba (tedy pouze spotřeba, která je součástí nákladů) nepřevýšila výrobu na konečnou spotřebu. To by totiž znamenalo, že tento rozdíl byl alternován dovozy, což by ve svém důsledku mělo negativní vliv na ekonomiku
- Spotřeba především domácích produktů
- Zvýšení efektivity spotřeby
- Zajištění právního prostředí
- Zajištění vertikální rovnováhy

rovnováze na základě konsolidovaných dat po vyloučení vzájemných vazeb. Je však nutno zachovat i vertikální rovnováhu, tedy ziskovost všech vybraných segmentů. Vyjeme-li z procesu konsolidace, je potřeba sečíst jednotlivé údaje rozvahy a výsledovky všech segmentů. Následně je nutné vyloučit vzájemné vazby. Pokud bychom ještě předtím provedli segmentaci dle požadovaného atributu, je možné definovat skupiny v ekonomice, u kterých požadujeme rovnováhu. Roz-

dělení může být různé, můžeme provést rozdělení dle příjmu, odvětví, regionu apod.

V současné době jsou poskytovány statistické údaje o spotřebě, investicích, HDP apod. Nejsou však prezentována data o stavu majetku a závazků v ekonomice v souvislosti s výsledkem hospodaření. Bez takového nástroje není možné provádět ve firmách analýzy v oblasti zadluženosti apod. Jak tato data zjistit a předkládat v čitelné podobě, se snažil popsat tento článek. Pokud nebudeme znát situaci v čitelné a v dostatečně podrobné podobě rozvahy a výsledovky, není možné provádět jakýkoli makroekonomický zásah. V každém okamžiku totiž musí být zajištěno, že stát jako strážce makroekonomických zásahů zná konsolidovanou ekonomickou situaci. Informace o hospodaření konsolidované společnosti by mimo jiné byly měřitelným údajem pro zjištění úspěšnosti vlády. ●

JAKUB ŠTEINFELD
partner, FSG